

pomnieć, iż podobnie jak inni Ojcowie Kościoła, tak i Ambroży niemal nigdy nie cytuje Biblii dosłownie, lecz przytaczając tekst z pamięci, streszcza często odpowiedni ustęp, by dostosować go do treści wygłaszanego kazania³.

Punktem wyjścia dla jego rozważań na temat właściwego stosunku do dóbr materialnych staje się w "De Nabuthae" zaczerpnięta z pierwszej Księgi Królewskiej, a interpretowana w sposób alegoryczno-mistyczny, starotestamentowa opowieść o Achabie i Nabocie, wzbogacana niejednokrotnie w trakcie wykładu innymi jeszcze epizodami ze Starego i Nowego Testamentu. Św. Ambroży nie daje wprawdzie w tym kazaniu pełnego obrazu swoich poglądów na temat dóbr materialnych, spraw własności i jałmużny⁴ - nie poświęcił zresztą temu zagadnieniu żadnego specjalnego traktatu - niemniej uwzględnił w nim materiał, który wykazuje pewne różnice w stosunku do sądów zawartych w "De officiis", był jak dotąd w niewielkim tylko stopniu wykorzystywany, i z tego chociażby względu zasługuje na uwagę.

Za swoje główne zadanie w pracy kaznodziejskiej uznawał Ambroży przeciwdziałanie wszelkim przejawom patologii społecznej, które łamiąc ewangeliczne zasady współżycia, praktycznie uniemożliwiały urzeczywistnianie ideału miłości bliźniego w życiu codziennym. W "De Nabuthae" ostrze swojego ataku kierował przeciwko ludziom bogatym, owładniętym zachłanną żądzą powiększania swoich majątków kosztem ludzi ubogich. "Któż dziś z ludzi bogatych - popyta - nie pragnie zagarnąć cudzej własności?"⁵. Jest to - w jego przekonaniu - postępowanie sprzeczne z prawem natury. Świat bowiem został stworzony dla pożytku wszystkich ludzi⁶. To właśnie prawo natury tworząc z nich unum corpus zakazuje krzywdzenia innych oraz

-
- 3 Por. O. Bardenhewer, Patrologie, Freiburg im Br. 1910, 376; J. Czuj, Św. Ambroży w świetle swoich listów, dz. cyt., 24-25; K. Romaniuk, Biblia u Ojców Kościoła a Ojcowie Kościoła w studium Biblii, RTK 22/1975/ z. 1, 72.
- 4 Por. H. Gulbinowicz, Etyczne poglądy św. Ambrożego na dobra materialne i prawo własności, "Studia Warmińskie" 1/1964/ 259-282.
- 5 De Nabuthae 1, 1.
- 6 De Nabuthae 1, 2; 3, 11-12; 13, 54.